
Topolánkova vláda drasticky omezí dotace univerzitám

Topolánkova vláda drasticky omezí dotace univerzitám

19:07 , 15.5.2008, autor: Petr Holub

Praha - Pouze o 700 milionů během tří let zvýší vláda dotace, které univerzitám vyplácí za výuku.

Znamená to, že letošní částka 21,1 miliardy se bude ročně zvyšovat o procento. To nepokryje ani inflaci, kterou Česká národní banka předpovídá v roce 2009 na tři procenta a v následujících dvou letech na dvě procenta.

Přitom se nepočítá, že stát vydá víc na údržbu majetku, ani že učitelům zvýší reálné platy.

Tyto údaje vyplývají z rozpočtových limitů na léta 2009-2011, které vláda poprvé projednala před třemi týdny.

Nikdy nebylo tak zle

Deník Aktuálně.cz má k dispozici zatím nepublikovanou analýzu ministerstva školství, podle níž by přísně nasazené stropy znamenaly dosud nevídaný propad příjmů.

Už letos na tom jsou školy hůř než před rokem. Jejich příjmy se mají proti loňsku zvýšit o procento, přitom zahraniční instituce předpovídají šestiprocentní inflaci.

Propad je nejvíc vidět v dotaci na studenta. Počet vysokoškoláků se zvýšil o 17 tisíc, tedy o šest procent. Na jednoho tak připadá devět desetin loňské částky.

Pro univerzity nepříznivý trend se může podle prvního návrhu výdajových limitů prodloužit o další tři roky.

Dotace výuky na univerzitách (v miliardách korun)	2007	2008	2009	2010	2011
Ministerský rozpočet	20,4	21,1	21,3	21,3	21,8
Nulová varianta			23,0	24,4	25,9

Poznámka: Údaje o ministerském rozpočtu na léta 2009-2011 podle navrženého rozpočtového rámce.

"Nulová varianta" ukazuje, o kolik by se měly zvýšit letošní výdaje, aby vyrovnaly očekávané zvýšení mezd v české ekonomice a nárůst počtu studentů. Počítá se s tím, že v letech 2009-2011 přijmou univerzity stejný počet studentů jako letos.

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Nespokojený ministr

Ministr školství Ondřej Liška nechtěl údaje o limitech komentovat. Zatím je také ani neprojednal s rektory. Na dotaz Aktuálně.cz však připustil, že s návrhem spokojen není. S kolegy na vládě chce univerzitní dotace projednat ještě v červnu.

"Hodláme vystupovat aktivně. Jde nám o to, aby limity byly v souladu s chystanou univerzitní reformou," říká Liškova mluvčí Kateřina Böhmová.

Detailní plán reformy, tzv. Bílou knihu, představil ministr spolu s premiérem Mirkem Topolánkem v pondělí.

Stropy pro rozpočty univerzit definitivně schválí sněmovna v září.

Stále méně peněz na studenta

Pokud se plánovaný rozpočet vysokých škol neupraví, prohloubí se jeden z hlavních nedostatků financování českých univerzit.

Vysoké školy v uplynulých letech zažily boom v přijímání nových studentů. Například proti 178 tisícům studentů v roce 2000 se jejich počet letos zvýšil na 298 tisíc. Příjmy univerzit však rostly pomaleji. Na jednoho studenta tak připadalo stále méně peněz.

Ve srovnání s ostatními zeměmi OECD zažilo Česko v tomto směru největší pokles, v letech 1995-2004 až o třetinu. Výdaje na studenta přitom poklesly jen v dalších třech zemích: v Maďarsku, Polsku a ve Velké Británii.

V kategorii Portugalska a Turecka

Na českém propadu se podepsalo, že minulé vlády pod taktovkou ČSSD nepřipouštěly, aby univerzitám za jejich služby platili občané nebo firmy. Na rozdíl od ostatních zemí OECD se tak v Česku vůbec nezvýšily soukromé výdaje na vzdělání.

Ovšem klesaly i státní dotace na studenta, nejvíc vedle Polska, Velké Británie, Chile a Austrálie.

Vyrovnat vyššími dotacemi příliv studentů se sociálnědemokratické vlády snažily v letech 2000-2005 a premiér Vladimír Špidla dokonce zajistil, že výdaje na výuku vzrostly v roce 2003 o čtvrtinu. Od té doby však nárůst zpomalil a letos univerzity zaznamenaly reálný pokles.

Češi tak nadále patří do kategorie zemí, kde výdaje na vysokoškolské vzdělání nepřekračují procento ekonomického výkonu země. Z vyspělých zemí na tom jsou stejně jen Portugalci, Italové a Turci.